

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT

L. A. GEELHOED

föredraget den 1 december 2005¹

I — Inledning

1. I detta mål, där talan har väckts enligt artikel 141 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat Euratomfördraget), har kommissionen yrkat att domstolen skall förklara att Förenade kungariket har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 5.3 i rådets direktiv 89/618/Euratom (nedan kallat direktiv 89/618), genom att inte i förväg informera allmänheten på Gibraltar om de hälsoskyddsåtgärder som skall vidtas vid en nödsituation som medför risk för strålning, vad avser den atomubåt från Royal Navy som förtöjts i Gibaltars hamn.²

2. Den centrala frågeställningen i förevarande mål är helt enkelt huruvida utgången i detta mål bestäms av de principer som nyligen fastställdes av domstolen i mål C-61/03 kommissionen mot Förenade kungariket.³ I det målet ogillade domstolen kommissionens yrkanden avseende att För-

enade kungariket skulle ha åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 37 EA genom att inte tillhandahålla allmänna upplysningar om planen för deponering av radioaktivt avfall i samband med avvecklingen av en kärnreaktor som tidigare använts för militära syften. Kärnan i domstolens argument var följande:

”... slutsatsen av att nämnda fördrag helt saknar undantag med preciseringar av under vilka villkor medlemsstaterna har rätt att åberopa och skydda [sina väsentliga nationella försvarsintressen] blir att de relevanta verksamheterna inom det militära området faller utanför detta fördrags tillämpningsområde”.

1 — Originalspråk: engelska.

2 — Rådets direktiv 89/618/Euratom av den 27 november 1989 om information till allmänheten om hälsoskyddsåtgärder och förhållningsregler i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning (EGT L 357, s. 31; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 137).

3 — Dom av den 12 april 2005 i mål C-61/03, kommissionen mot Förenade kungariket (REG 2005, s. I-2477).

3. Frågan i förevarande mål är således om denna slutsats lämnar något utrymme för att skilja det förevarande målet från det föregående?

II — Tillämpliga bestämmelser

4. I artikel 30 EA, vilken utgör en del av avdelning II, kapitel 3 EA, med rubriken "Hälsoskydd", föreskrivs att "[i]nom gemenskapen skall grundläggande normer fastställas för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning ...".

5. I artikel 31 EA föreskrivs att "[e]fter att ha hört Europaparlamentet skall rådet genom beslut med kvalificerad majoritet och på förslag från kommissionen som till rådet skall överlämna de yttranden som den har mottagit från kommittéerna fastställa de grundläggande normerna". Denna artikel utgjorde den rättsliga grunden för direktiv 89/618, som syftar till "att på gemenskapsnivå definiera gemensamma mål vad avser åtgärder och tillvägagångssätt för att informera allmänheten i syfte att förbättra det praktiska hälsoskyddet i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning..."⁴

6. I detta syfte åläggs medlemsstaterna genom direktivet att förmedla tre olika typer av information: information, den första avser information till den befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en

nödsituation som medför risk för strålning (artikel 5), den andra avser att den befolkning som faktiskt berörs av en nödsituation som medför risk för strålning ges information (artikel 6), och den tredje avser information till personal som kan komma att delta i räddningsaktioner i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning (artikel 7).

7. Beträffande den första kategorin föreskrivs följande i artikel 5 i direktiv 89/618:

"1. Medlemsstaterna skall säkerställa att den befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning⁵ ges information om de hälsoskyddsåtgärder och förhållningsregler som tillämpas i dess fall i händelse av en sådan nödsituation.

2. Den information som ges skall åtminstone omfatta de uppgifter som anges i bilaga 1.

3. Denna information skall utan anmodan ges till den befolkning som avses i punkt 1.

4 — Artikel 1 i direktiv 89/618.

5 — Begreppet "nödsituation som medför risk för strålning" definieras i artiklarna 2 och 3 i direktiv 89/618.

4. Medlemsstaterna skall uppdatera och lämna ut informationen med jämna mellanrum och närhelst betydande ändringar görs i den ordning informationen beskriver. Denna information skall alltid vara tillgänglig för allmänheten."

8. I artikel 4 i direktiv 89/618 definieras den "befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning" som "en befolkningsgrupp för vilken särskilda skyddsåtgärder vidtas så snart en nödsituation som medför risk för strålning uppstår".

9. I bilaga 1 till direktiv 89/618 anges att följande information skall ges i förväg enligt artikel 5: 1. Grundläggande fakta om radioaktivitet och dennas påverkan på människor och miljö. 2. De olika typer av nödsituationer som medför risk för strålning som har beaktats och dessas följder för befolkningen och miljön. 3. Åtgärder som skall vidtas i nödsituationer i syfte att alarmera, skydda och bistå befolkningen i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning. 4. Adekvat information om hur befolkningen bör förhålla sig i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning.

för reparationer, efter ett mindre missöde med dess reaktor för kärndrift vilket hade inträffat i Medelhavet. Reparationerna pågick till maj 2001. Under år 2000 mottog kommissionen sex klagomål avseende reparationsarbetena, vilket medförde att den anmodade Förenade kungarikets regering att inkomma med information avseende dessa arbeten samt avseende den information som hade getts till allmänheten angående de hälsoskyddsåtgärder som skall vidtas i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning.

11. Till svar på detta angav Förenade kungarikets regering att Euratomfördraget enligt dess mening endast var tillämpligt på civil och kommersiell användning av kärnenergi, och således inte militär användning. Dessutom fanns en interventionsplan för Gibraltar, Gibraltar Public Safety Scheme (GIB-PUBSAFE), vilken innehöll bakgrundsinformation och ledning avseende de åtgärder som skulle vidtas av Förenade kungarikets försvarsministerium och Gibaltars myndigheter i händelse av en olycka med ett atomdrivet örlogsfartyg, fritt tillgänglig på Gibaltars offentliga bibliotek.

III — Bakgrund till tvisten

10. I maj 2000 låg atomubåten HMS Tireless från Royal Navy förtöjd i hamnen i Gibraltar

12. Eftersom kommissionen ansåg att GIB-PUBSAFE inte var i överensstämmelse med

direktiv 89/618, utfärdade den en formell underrättelse följt av ett motiverat yttrande, vilket ledde till förevarande talan.

13. Skriftliga yttranden har i förevarande mål ingetts av kommissionen, Förenade kungariket och Republiken Frankrike, som intervenerat till stöd för Förenade kungariket. Förenade kungariket har begärt att förevarande mål skulle förenas med mål C-61/03, med motiveringen att frågan huruvida Euratomfördraget är tillämpligt inom det militära området är gemensam för de bägge målen. Trots att kommissionen instämde i denna begäran avslogs slutligen begäran om förening på grund av att förfarandena i målen befann sig på olika stadier. Domen i mål C-61/03 avkunnades den 12 april 2005. Förhandling i förevarande mål hölls den 13 oktober 2005, varvid alla parter gjorde muntliga framställningar.

IV — Parternas argument

A — Kommissionen

14. I sitt skriftliga yttrande har kommissionen grundat sitt argument på påståendet att avdelning II, kapitel 3 EA, som artikel 31 EA utgör en del av, är tillämplig på alla källor till joniserande strålning, inklusive strålning som härrör från militär verksamhet. Kom-

missionen har medgett att detta är samma fråga som är aktuell i mål C-61/03 och upprepat vissa av sina påståenden från det målet. Den har särskilt poängterat att gemenskapen inte fullständigt och verksamt skulle kunna uppnå målen med Euratomfördraget, om tillämpningsområdet för dess bestämmelser om hälsoskydd inte skulle omfatta alla källor till joniserande strålning, inklusive strålning som härrör från militär verksamhet.⁶

15. I sin muntliga framställning har emellertid kommissionen noterat att domstolen i domen i mål C-61/03 fastställde att verksamhet som faller inom det militära området ligger utanför tillämpningsområdet för Euratomfördraget. Icke desto mindre försöker den argumentera för att omständigheterna i förevarande mål skiljer sig från dem i det ovannämnda målet. Enligt kommissionens mening kan det inte anses att det förevarande målet skall omfattas av det "militära området", eftersom den information som skall ges enligt artikel 5.3 i direktiv 89/618 endast omfattar allmänna hälsoskyddsåtgärder som befolkningen bör vidta i händelse av en nödsituation som medför risk för strål-

6 — På samma sätt som i sina inlagor i mål C-61/03 har kommissionen hänvisat till domstolens domskäl i dom av den 22 maj 1990 i mål C-70/88, Europaparlamentet mot Europeiska gemenskapernas råd, om behovet av att säkerställa ett sammanhängande och effektivt hälsoskydd för befolkningen mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning, oavsett strålningskällan (REG 1991, s. I-4529, punkt 14; svensk specialutgåva, volym 11, s. I-405), samt till Euratomfördragets historiska kontext, vilket ingicks under en tid då kärnenergi huvudsakligen användes för militära ändamål.

ning, utan att någon hänvisning görs till strålningens (militära) ursprung. Kommissionen anser att detta är en fråga om civilförsvaret och inte om nationellt försvar. Inte på något sätt är det möjligt att det skulle skada medlemsstaternas försvarsintressen att ge allmänheten sådan information.

16. På den ovan angivna grunden har kommissionen påstått att Förenade kungarikets underlåtenhet att i förväg ge information till den befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en nödsituation i Gibraltar som medför risk för strålning utgör ett åsidosättande av artikel 5.3 i direktiv 89/618. I detta hänseende anser kommissionen att den omständigheten att en interventionsplan som GIBPUBSAFE finns tillgänglig, på förfrågan, på Gibraltars offentliga bibliotek inte är tillräckligt. Artikel 5.3 innebär ett krav på att information aktivt skall delas ut till allmänheten av Förenade kungariket. Dessutom skulle inte direktivets huvudsakliga syfte – skydd för den befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning — uppnås, om strålning av militärt ursprung skulle uteslutas från dess tillämpningsområde.

B — Förenade kungariket och Republiken Frankrike

17. Förenade kungariket har påstått att utgången av förevarande mål följer av dom-

stolens avgörande i mål C-61/03, att Euratomfördraget, inklusive avdelning II, kapitel 3 EA, inte är tillämpligt på strålning som härrör från militär användning av kärnenergi. I detta avseende har Förenade kungariket upprepat sina argument från det målet och betonat att det i Euratomfördraget inte föreligger något generellt undantag jämförbart med artikel 296 EG avseende medlemsstaternas militära intressen. Enligt Förenade kungariket finns det ingen anledning att skilja mellan tillämpningsområdet för artikel 37 EA, som avses i mål C-61/03, och det för artikel 31 EA som avses i förevarande mål. Förenade kungariket har understrukit att direktiv 89/618, som är sekundärrätt, måste anses ha samma tillämpningsområde som avdelning II, kapitel 3 EA. Förenade kungariket har påstått att eftersom GIBPUBSAFE är en interventionsplan som endast avser eventuella olyckor på atomdrivna örlogsfartyg och som har upprättats av dess försvarsministerium faller den utanför tillämpningsområdet för direktiv 89/618.

18. Republiken Frankrike har bibehållit sin inställning från mål C-61/03 till stöd för Förenade kungariket och hävdar att förevarande mål omfattas av domstolens dom i det förstnämnda målet, vilket innebär att verksamhet inom det militära området faller utanför tillämpningsområdet för Euratomfördraget.

V — Bedömning

19. Som framgår av redogörelsen ovan beror utgången av detta mål på frågan om tillämpningsområdet för domen i mål C-61/03, och i synnerhet på om denna dom lämnar något utrymme för en skyldighet enligt direktiv 89/618 att informera den befolkning som troligen kommer att beröras i händelse av en nödsituation på ett atomdrivet örlogsfartyg om vilka hälsoskyddsåtgärder och förhållningsregler som tillämpas i händelse av en sådan nödsituation. Självklart kräver ett svar på denna fråga till att börja med en noggrann granskning av lydelsen och resonemanget i domen.

A — Domen i mål C-61/03

20. Såsom har angetts ovan har kommissionen i nämnda mål väckt talan om fastställelse av att Förenade kungariket hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 37 EA, genom att inte tillhandahålla allmänna upplysningar om planen för deponering av radioaktivt avfall i samband med avvecklingen av en kärnreaktor som tidigare har använts för militära ändamål (närmare bestämt Jason-reaktorn vid Royal Naval College i Greenwich).

21. I sitt ogillande av kommissionens talan inledde domstolen med att avgränsa det som den ansåg utgjorde den relevanta frågeställningen i det målet. Samtidigt som den noterade att vissa av kommissionens argument baserades på de särskilda hälsoskyddssyftena med avsnitt II, kapitel 3 EA, som artikel 37 EA utgör en del av, betonade domstolen att kommissionen "inte [hade] påstått att bestämmelserna i det kapitlet tycks ha ett annorlunda tillämpningsområde än fördraget som helhet".⁷ Domstolen ansåg snarare det lämpligare att ge frågan i målet en vidare definition, nämligen huruvida militär användning av kärnenergi kan omfattas av tillämpningsområdet för Euratomfördraget som helhet.⁸

22. I detta avseende noterade domstolen att det inte fanns någon uttrycklig bestämmelse om att undanta försvarsrelaterad verksamhet från detta tillämpningsområde.⁹ Inte desto mindre drog domstolen slutsatsen att militär verksamhet faller utanför tillämpningsområdet för Euratomfördraget, varvid den använde sig av tre typer av resonemang.

7 — Se domen i målet kommissionen mot Förenade kungariket (ovan fotnot 3), punkt 24.

8 — Ibidem, punkt 25.

9 — Ibidem, punkt 28.

23. För det första beaktade domstolen betydelsen av ingressen till och syftena med Euratomfördraget såsom dessa anges i artikel 1 och 2 EA, och drog därav slutsatsen att de fördragsslutande staterna hade "avsett att understryka fördragets icke-militära karaktär" samt att "de mål som eftersträvas genom fördraget väsentligen är av civil och kommersiell art".¹⁰

24. För det andra beaktade domstolen relevansen av den historiska bakgrunden till upprättandet av fördraget och drog därav slutsatsen att sådana upplysningar var "otillräckliga ... för att det skall kunna bekräftas att fördragets upphovsmän hade för avsikt att göra dess bestämmelser tillämpliga på militära anläggningar för och tillämpningar av kärnenergi", eftersom denna fråga hade lämnats olöst av representanterna för de stater som deltog i förhandlingarna.¹¹

25. För det tredje betonade domstolen att kommissionen, genom flera bestämmelser i Euratomfördraget, "tilldelas betydande befogenheter, som ger den möjlighet att aktivt ingripa, genom regleringar eller i form av yttranden innehållande individuella beslut, inom olika verksamhetsområden som inom gemenskapen har samband med använd-

ningen av kärnenergi".¹² Domstolen hänvisade i denna del särskilt till bestämmelserna i avsnitt II, kapital 3 EA (även om artikel 31 EA inte anges uttryckligen). Då tillämpningen av dessa bestämmelser på anläggningar, forskningsprogram och annan militär verksamhet "skulle kunna vara ägnade att skada medlemsstaternas väsentliga nationella försvarsintressen", eftersom det i Euratomfördraget saknas undantag som innebär detaljerade regler som ger medlemsstaterna rätt att skydda dessa intressen "blir slutsatsen ... att ... verksamheterna inom det militära området faller utanför detta fördrags tillämpningsområde."¹³ Med andra ord är "fördraget inte ... tillämpligt på tillämpningar av kärnenergi för militära ändamål".¹⁴

26. Domstolen modererade denna allmänna slutsats genom att påpeka att detta "inte på något sätt förminskar den avgörande betydelsen av målet att skydda folkhälsan och miljön mot de faror som uppstår till följd av användningen av kärnenergi, inbegripet för militära ändamål", eftersom det så länge fördraget inte ger gemenskapen ett särskilt medel för att uppnå detta mål, "inte [kan] uteslutas att lämpliga åtgärder kan vidtas på grundval av de relevanta bestämmelserna i EG-fördraget".¹⁵

12 — Ibidem, punkt 35.

13 — Ibidem, punkt 36.

14 — Ibidem, punkt 44.

15 — Ibidem.

10 — Ibidem, punkterna 26 och 27.

11 — Ibidem, punkt 29.

B — *Är domstolens resonemang i mål C-61/03 tillämpligt även i förevarande mål?*

särskiljas från förevarande mål. Det finns två potentiella argument som skulle kunna framföras.

27. Till att börja med är det obestriddligt att den kärnenergikälla som avses i förevarande mål, en atomubåt som ingår i Förenade kungarikets Royal Navy, är av militär natur. Detta är ännu tydligare än det var beträffande omständigheterna i mål C-61/03, vilket avsåg radioaktivt avfall från en avvecklad kärnreaktor som inte längre användes för militära ändamål.

28. Därefter skulle jag vilja påpeka att uttalandena i domen som innebär att militär användning av kärnenergi inte omfattas av Euratomfördraget förefaller vara formulerade i vida och entydiga ordalag. Domstolens slutsats i punkt 44 i domen, att "fördraget inte är tillämpligt på tillämpningar av kärnenergi för militära ändamål" är vid en första anblick kategorisk och absolut.¹⁶

29. Den enda fråga som skulle kunna beaktas här är huruvida dessa uttalanden, genom en nyanserad tolkning, skulle kunna

30. För det första skulle man kunna hävda att medan mål C-61/03 avsåg tillämpningsområdet för artikel 37 EA, så skall andra hänsyn tas vid bedömningen av tillämpningsområdet för (lagstiftning grundad på) artikel 31 EA. Man skulle till exempel kunna peka på den omständigheten att artikel 31 EA i själva verket inte ger kommissionen själv behörighet att aktivt ingripa i verksamhetsområden som har samband med användningen av kärnenergi i den mening som avses i punkt 35 i den nämnda domen, utan endast föreskriver att kommissionen skall lägga fram lagförslag till rådet avseende grundläggande normer.

31. Detta argument håller emellertid enligt min mening inte för granskning. Domstolen anger själv att föremålet för talan i mål C-61/03 är huruvida Euratomfördraget som helhet är tillämpligt på militär användning av kärnenergi.¹⁷ Det genomgående språkbruket i domen bekräftar denna inställning. Militär verksamhet "faller utanför [Euratom]fördragets tillämpningsområde",¹⁸ och inte enbart utanför tillämpningsområdet för artikel 37

16 — Även om den använder något olika formuleringar på olika ställen i domen för att beskriva detta koncept — "militär användning av kärnenergi" (ibidem, punkt 25), "verksamheterna inom det militära området" (ibidem, punkt 36) — föreligger det enligt min mening ingen relevant praktisk skillnad mellan dessa olika formuleringar.

17 — Ibidem, punkt 25.

18 — Ibidem, punkt 36.

EA. Dessutom är det tredelade resonemang som domstolen har använt för att komma fram till denna slutsats – som huvudsakligen grundas på målen med Euratomfördraget och avsaknaden av något undantag i det fördraget till skydd för medlemsstaternas försvarsintressen jämförbart med artikel 296 EG — tillämpligt på hela fördraget och därmed lika relevant i förhållande till artikel 31 EA som till artikel 37 EA.

32. För det andra skulle man, som kommissionen i förevarande mål, kunna hävda att en skillnad skall göras utifrån karaktären av den information som skall ges enligt artikel 5.3 i direktiv 89/618, i jämförelse med den information som skall tillhandahållas enligt artikel 37 EA. Medan det i artikel 5.3 endast ställs krav på att information av allmän karaktär skall ges till allmänheten avseende de hälso-skyddsåtgärder som skall tillämpas i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning, går skyldigheten enligt artikel 37 längre än så, vilket ovedersägligen medför en risk för baklängeskonstruktion (reverse engineering), med utgångspunkt i uppgifter om militärt kärnavfall. Däremot skulle risken att skada medlemsstaternas militära intressen i själva verket vara obefintlig om den skyldighet som anges i artikel 5.3 skulle utsträckas till att omfatta kärnenergi av militärt ursprung. Detta gäller särskilt i detta fall, där GIBPUBSAFE i alla fall redan är tillgängligt för allmänheten på Gibraltars offentliga bibliotek.

33. Till att börja med skall jag här medge att jag hyser betydande sympati för resultatet av det utslag som kommissionen har förespråkat. Enligt min mening förefaller det mycket svårt att hävda att medlemsstaternas militära intressen skulle kunna skadas av att allmänheten ges grundläggande information om hur de bäst kan skydda sig i händelse av en kärnkraftsolycka eller nödsituation som medför risk för strålning. Såsom tydligt framgår av ordalydelsen i bilaga 1 till direktiv 89/618 är den information som avses i artikel 5.3 endast av allmän natur och omfattar grundläggande fakta om radioaktivitet och dennas påverkan på människor och miljö: åtgärder som skall vidtas i nödsituationer i syfte att alarmera, skydda och bistå befolkningen i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning och adekvat information om hur befolkningen bör förhålla sig i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning.

34. Dessutom krävs det en mycket liten ansträngning från Förenade kungarikets sida för att det skall kunna uppfylla skyldigheten enligt artikel 5.3. Kommissionen bekräftade vid den muntliga förhandlingen att Förenade kungariket skulle kunna uppfylla denna skyldighet genom att helt enkelt tillse att ett exemplar av interventionsplanen GIBPUBSAFE delades ut i brevlådorna till den del av Gibraltars befolkning som troligen skulle kunna komma att beröras i en nödsituation som medför risk för strålning som uppstår på grund av HMS Tireless. Detta förefaller självfallet utgöra en obetydlig belastning jämfört med den stora betydelsen av de hälso-skyddsintressen som avses i artikel 5.3.¹⁹ Mot bakgrund av omständighe-

19 — Beträffande betydelsen av det mål att skydda allmänhetens hälsa som omfattas av avsnitt II, kapitel 3 EA, se mitt förslag till avgörande i målet kommissionen mot Förenade kungariket (ovan punkt 3), punkterna 67–77.

terna i förevarande mål framstår därför Förenade kungarikets och Republiken Frankrikes inställning, genom vilken de vederlägger förekomsten av en sådan skyldighet, helt klart som föga tilltalande.

lemsstaternas militära intressen mot de potentiella fördelarna för skyddet av allmänhetens hälsa genom en bedömning av om och i vilken utsträckning en skyldighet enligt Euratomfördraget är tillämplig i ett enskilt fall.

35. Inte desto mindre anser jag att det juridiska resonemang som ligger bakom kommissionens inställning, som baseras på karaktären av den information som skall ges med tillämpning av artikel 5.3, är behäftat med ett oavhjälpligt fel. Det är som Förenade kungariket har påpekat uppenbart att tillämpningsområdet för en skyldighet som anges i direktiv 89/618, som är sekundärrätt, inte kan vara mer omfattande än vad som är fallet för dess rättsliga grund, artikel 31 EA. Som framgår av mitt tidigare resonemang innebär den kategoriska naturen av domstolens dom i mål C-61/03 att Euratomfördraget — inklusive artikel 31 EA — utan undantag inte är tillämpligt på joniserande strålning med militärt ursprung.²⁰ Det framstår för mig som om det inte finns något hållbart sätt att upprätthålla betydelsen av domen samtidigt som man medger undantag för ett enskilt fall där det rent faktiskt inte uppstår någon risk för att skada medlemsstaternas militära intressen genom en tillämpning av Euratomfördraget vid strålning med militärt ursprung. Det framstår i synnerhet som om det i domstolens dom inte lämnas något utrymme för något sorts proportionalitetsresonemang, som väger den potentiella skadan för med-

36. Det skall tilläggas att det är uppenbart att domstolens val av en otvetydig lösning var helt avsiktligt. Det är tillräckligt att påminna om att jag i mitt förslag i det målet framställde en proportionalitetsbaserad lösning på problemet. Dessutom argumenterade kommissionen för en tolkning av artikel 37 EA som utgjorde en medelväg, genom vilken medlemsstaterna i syfte att skydda sina nationella försvarsintressen själva kunde avgöra från och med vilken punkt radioaktiva ämnen från militära källor skulle klassificeras som avfall, och innehållet i den allmänna information som skall ges enligt denna artikel. Kommissionens inställning avvisades uttryckligen av domstolen.²¹

37. Följaktligen är den oundvikliga konsekvensen av domstolens dom i mål C-61/03 att, så länge gemenskapen inte har utnyttjat sin behörighet enligt EG-fördraget att lagstifta inom detta område,²² det föreligger en

20 — Den enda inneboende svaghet jag kan finna i domstolens dom är, såsom Förenade kungariket påpekade, den omständighet att medlemsstaternas skyldighet att informera om radioaktivitetsnivån i luft vatten och jord (se artiklarna 35 och 36 EA) med nödvändighet kommer att omfatta mätning av radioaktivitet från militära källor som en bieffekt och en del av de totala nivåerna.

21 — Se domen i målet kommissionen mot Förenade kungariket (ovan punkt 3), punkterna 38-42.

22 — Se *ibid.*, punkt 44.

lucka i skyddet av allmänhetens hälsa. Det framgår tydligt av domens ordalydelse att domstolen har godtagit denna konsekvens.

Av de skäl som anförts ovan ser jag mig tvingad att föreslå att kommissionens talan i förevarande mål skall ogillas.

VI — Förslag till avgörande

38. På grundval av det ovan anförda anser jag att domstolen skall:

- 1) ogilla kommissionens talan avseende att domstolen skall förklara att Förenade kungariket har åsidosatt sina skyldigheter enligt artikel 5.3 i rådets direktiv 89/618/Euratom av den 27 november 1989 om information till allmänheten om hälsoskyddsåtgärder och förhållningsregler i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning genom att inte förväg informera allmänheten på Gibraltar om de hälsoskyddsåtgärder som skall vidtas vid en nödsituation som medför risk för strålning, vad avser atomubåten HMS Tireless från Royal Navy som var förtöjd i Gibraltars hamn,
- 2) förplikta kommissionen att ersätta Förenade kungarikets rättegångskostnad,
- 3) förplikta Republiken Frankrike att bära sin rättegångskostnad.